

De heer P.M.H. Wagemans
Hendriklaan 6
6114 CL SUSTEREN

Nieuwe Markt 55, Echt
Postbus 450, 6100 AL Echt
Tel. 0475 - 478 478
info@echt-susteren.nl
www.echt-susteren.nl
KvK 51651866
BTW (NL00)19.06.483.B01
NL86 BNGH 0285 1023 70
BIC-code BNGHNL2G

Echt, 14 februari 2023

Verzonden:

Onderwerp: Beantwoording vragen ex art. 33 RvO inzake "plaatsen van apparaten en middelen ter besparing van energie"
Team: Bestuur en Organisatie
Ons kenmerk: Z22/133869-D - 156990
Bijlage(n): Regelgeving t.a.v. energiebesparingsapparaten
Behandeld door: D. Lebens

Geachte heer Wagemans,

Op grond van artikel 33 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Echt-Susteren heeft u ons schriftelijke vragen gesteld over "het plaatsen van apparaten en middelen ter besparing van energie".

Onderstaand treft u, met opneming van uw inleiding, onze antwoorden op uw vragen aan.

Op dit ogenblik is er energiearmoede en de oorzaken zijn veelvuldig besproken. De media laten ons zien dat het menens is en veel inwoners kunnen de kosten niet meer dragen. Overheden bedenken oplossingen om de inwoners enigszins tegemoet te komen.

Feit is ook dat veel inwoners initiatieven ontplooiën om zelf middelen aan te schaffen en oplossingen te bedenken om de kosten van de energieleveranciers te drukken. Inwoners hebben hun daken inmiddels voorzien van zonnepanelen, isolatie van woningen, plaatsen van warmtepompen alles met het doel om van het gas af te komen, in ieder geval te verminderen.

Inwoners van de gemeente Echt-Susteren hebben al jaren geleden investeringen gedaan en momenteel worden in een hoge versnelling apparaten en middelen aangeschaft om de energiekosten zo laag mogelijk te maken en te houden.

De gemeente Echt-Susteren heeft belangrijke jaartallen op het netvlies staan. Voor de jaartallen 2030, 2040 en uiteindelijk 2050 zullen een aantal doelen behaald moeten zijn.

De initiatieven van de inwoners worden omarmd, echter er is momenteel ook een keerzijde aan de voortgang.

Democraten Echt-Susteren krijgt informatie dat er gehandhaafd wordt in MER-verband op het plaatsen van middelen zoals warmtepompen, airco's enz.

De inwoners timmeren aan de weg niet wetende dat er regelgeving is voor het plaatsen van bepaalde middelen op daken, gevels en in een tuin. Factoren zoals lawaai van bepaalde middelen en het aanzicht van gevels worden of zijn bepalend voor de plaatsing van energiebesparende apparaten en middelen.

Democraten Echt-Susteren heeft al eens aangegeven om beleid te maken voor kleine windmolens en aanverwante energie beperkende middelen. Echter, nu er verbaliserend opgetreden gaat worden zal dit remmend werken om gestelde doelen per woning voor de toekomst te realiseren.

Vraag 1: Is het College van de gemeente Echt-Susteren op de hoogte van het feit dat er gehandhaafd wordt op apparatuur zoals warmtepompen, airco's enz. op daken, gevels en tuin? Er wordt bedreigd met boetes.

Antwoord: Ja, op dit moment zijn er twee locaties waar handhavend wordt opgetreden, één in Susteren, één in Echt. Beide zijn naar aanleiding van een handhavingsverzoek.

Vraag 2: Is het College bekend met het feit of er regelgeving in de gemeente Echt-Susteren is met betrekking tot het plaatsen van apparatuur op daken, gevels of in de voor- en achtertuin?

Antwoord: Ja. Op de plaatsing en het gebruik van dit soort apparatuur is landelijke regelgeving van toepassing, die uiteraard ook in Echt-Susteren geldt. De gemeente Echt-Susteren heeft ten aanzien hiervan geen aanvullende regels bepaald.

Vraag 3: Zo niet, is het College bereid om regelgeving en beleid te maken, al dan niet in MER-verband, voor genoemde apparatuur?

Antwoord: De gemeente heeft als uitgangspunt geen verdere beperkingen op te leggen als er al landelijke regels bestaan. Het versoepelen van de regels is niet aan de orde, omdat dan de wettelijke regels altijd zullen prevaleren.

Vraag 4: Hoe denkt het College over de wijze om inwoners te informeren over regelgeving of beleid met betrekking tot apparaten en middelen om de kosten van de energienota te drukken?

Antwoord: Op diverse websites (van de Rijksoverheid en installateurs) is informatie te vinden over regelgeving en beleid ten aanzien van dit soort voorzieningen. Daarnaast is het primair een verantwoordelijkheid van woningeigenaren en installateurs om zich te informeren over de geldende wet- en regelgeving. Er kan te allen tijde contact worden opgenomen met de gemeente voor uitleg over geldende wet- en regelgeving.

Vraag 5: Gaat de handhaving op de plaatsing van apparatuur en middelen voor nu en de toekomst door?

Antwoord: Indien er naar aanleiding van een klacht/handhavingsverzoek overtredingen van bestuursrechtelijke aard worden vastgesteld, heeft het college van B&W een beginselplicht om te handhaven. Dit is van belang om een goed woon- en leefklimaat te waarborgen. Er is echter geen sprake van actieve controles op mogelijke overtredingen.

Vraag 6: Kan op korte termijn een overzicht van nu geldende regelgeving gepubliceerd worden richting inwoners wat momenteel wel en niet mag voor de plaatsing van apparaten en middelen die energie gerelateerd zijn ter voorkoming van boetes?

Antwoord: Wij zullen op korte termijn op de gemeentelijke website een pagina toevoegen met informatie over dit onderwerp.

Vraag 7: Is het College zich bewust van het feit dat strikte handhaving nu leidt tot temporisering van investeringen en initiatieven om de energiekosten te drukken?

Antwoord: Zoals onder 5 aangegeven is er geen sprake van strikte handhaving. Daar waar handhavend wordt opgetreden, dient dit het belang van het waarborgen van een goed woon- en leefklimaat, hetgeen juist zorgt voor draagvlak voor dit soort voorzieningen. Dit houdt niet in dat initiatieven worden belemmerd.

Vraag 8: Is het College zich bewust van het feit dat bepaalde woningen geen juiste plek bieden voor de plaatsing van apparaten en middelen en dat dit remmend kan werken om geen initiatieven te ontwikkelen om het energieverbruik te verminderen?

Antwoord: Op dit moment zijn er voldoende technische mogelijkheden om ook op plekken waar een buitenunit aan de gevel of op het terrein niet mogelijk is, toch een warmtepomp te plaatsen. Echter, hier is een goed advies van een installateur of energieadviseur wel noodzakelijk. Ook de gemeente kan adviseren ten aanzien van een vanuit regelgeving bezien correcte situering.

Vraag 9: Is het College bereid om pas op de plaats te maken met handhaven om inwoners niet op extra kosten te jagen voor zo wel boetes als omgevingsvergunningen?

Antwoord: Zoals eerder aangegeven heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaving, en is handhaving doorgaans het gevolg van een klacht/handhavingsverzoek. Van boetes is geen sprake. Een last onder dwangsom is slechts bedoeld om een overtreding te beëindigen, en indien wordt voldaan aan de lastgeving, wordt deze ook niet verbeurd.

Vraag 10: Is het noodzakelijk om voor alle apparatuur en middelen die in het kader van energiebesparingen geplaatst worden een omgevingsvergunning aan te vragen? Dus ook zonnepanelen, warmtepompen, airco's enz. Kan dat ook door middel van een melding?

Antwoord: Zonnepanelen en overige energiebesparende apparatuur en installaties zijn in de meeste gevallen vergunningvrij. Echter, in bepaalde situaties (bijvoorbeeld aan de voorzijde, of bij een monument, of boven een bepaald vermogen) kan er toch een vergunning nodig zijn. Voor het boren van een put ten behoeve van een warmtepomp geldt een meldingsplicht. Door de veelheid aan installaties en regelgeving kan het voor een initiatiefnemer lastig zijn te bepalen of er sprake is van een meldings- of vergunningplicht. De installateur dient hierover uiteraard informatie te verstrekken, en verder kunnen de diverse websites ter zake worden geraadpleegd, of kan er bij de gemeente nader worden geïnformeerd. In bijgevoegd document hebben wij een toelichting opgenomen op de ter zake geldende regelgeving.

Vraag 11: Kan het College zich vinden in de wijze om in overleg apparatuur of middelen die niet op de juiste plek gemonteerd zijn volgens de huidige regelgeving een nieuwe plek over een te komen op minnelijke wijze?

Antwoord: Een installateur is er (naast de opdrachtgever) medeverantwoordelijk voor, dat de installatie aan de wet- en regelgeving voldoet, zowel technisch als hoe het geplaatst wordt. Een overtreder kan altijd contact opnemen met de gemeente om te komen tot een passende oplossing. Zoals in het antwoord op vraag 9 al gezegd: een last onder

dwangsom is geen boete. Indien de overtreding wordt beëindigd, wordt de last niet geïnd.

Op grond van artikel 33 van het Reglement van orde zullen de vragen en antwoorden op de lijst van ingekomen stukken van de volgende raadsvergadering worden geplaatst.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,

secretaris

voorzitter

1. Bepalend voor deze vraag is of we hier te maken hebben met een 'bouwwerk'. Dit begrip is in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo), noch in de Woningwet gedefinieerd. Volgens de vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan voor het begrip 'bouwwerk' aansluiting worden gezocht bij de definitie die de VNG al jaren in de Modelbouwverordening (art. 1.1) heeft opgenomen. Het gaat volgens die definitie om elke constructie van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond. De warmtepomp (of airco-unit) is een constructie van metaal of ander materieel die via het pand op het perceel met de grond is verbonden. De warmtepomp is dus een bouwwerk. Volgens artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo is het verboden om zonder omgevingsvergunning een bouwwerk te bouwen (plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten). In beginsel moet voor het bouwen van een bouwwerk, en dus ook een warmtepomp, een omgevingsvergunning worden verleend.

In artikel 2.1, derde lid, van de Wabo is echter een uitzondering gemaakt voor bepaalde type bouwwerken. Voor deze bouwwerken is dan geen omgevingsvergunning nodig voor de bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo. Deze vergunningvrije bouwwerken zijn opgenomen in artikel 2 en 3 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (hierna: het Bor). Een warmtepomp kan niet aangemerkt worden als een bijbehorend bouwwerk of ander bouwwerk dat is genoemd in voornoemde artikelen. Slechts wanneer de warmtepomp is geplaatst op de grond, niet hoger is dan 1 meter en een kleinere oppervlakte heeft dan 2 m² dan is geen omgevingsvergunning vereist (lees: volledig vergunningvrij).

Volgens artikel 1, derde lid, van de Woningwet maken van een bouwwerk deel uitmakende installaties ook onderdeel uit van het bouwwerk. Dit kan betekenen dat door het toevoegen van een installatie (zoals een warmtepomp of airco-unit) een bouwwerk (de woning bijvoorbeeld) verandert. Op grond van artikel 3, onderdeel 8, van bijlage II van het Bor is geen omgevingsvergunning vereist voor de bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo voor een verandering van een bouwwerk, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

- geen verandering van de draagconstructie,
- geen verandering van de brandcompartimentering of beschermde subbrandcompartimentering,
- geen uitbreiding van de bebouwde oppervlakte, en
- geen uitbreiding van het bouwvolume.

Door het toevoegen van een warmtepomp (de regelaar aan de buitenzijde) of airco-unit zal het bouwvolume van een bouwwerk toenemen, waardoor niet wordt voldaan aan de eis die hierboven onder sub d is opgenomen. In beginsel zal dus ook het toevoegen van een installatie aan een woning (lees: een verandering van een bouwwerk) vergunningplichtig zijn, omdat het bouwvolume toeneemt. Echter, wanneer de warmtepomp (inclusief frame) niet verder dan 0,5 meter uitsteekt, dan kan dat worden gezien als een 'uitstekend deel van ondergeschikte aard' als bedoeld in artikel 1, tweede lid, onder c, van bijlage II van het Bor en om die reden buiten beschouwing worden gelaten, waardoor toch wordt voldaan aan de eisen zoals opgenomen in

artikel 3, onderdeel 8, van bijlage II van het Bor. Een omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo is dan niet nodig.

Dit laat overigens onverlet dat geluidshinder, die veroorzaakt wordt door een warmtepomp of een buitenunit en die de normen daarvoor overschrijdt, ook bij een vergunningvrije aanleg onderwerp kan zijn van een handhavingsverzoek, waarop de gemeente dient te acteren.